

Intet nyt under hangaren?

En beretning fra felten. Etnologen Astrid Fontaine er til teknofest i silende regnvejr langt ude på landet. Musikken drøner, der danses i mudder og stofferne flyder.

AF ASTRID FONTAINE

En rektangulær mark, måske en kilometer lang. To traktorer, en hangar. Hundrevis af biler, en snes lydanlæg, tusindvis af mennesker - og silende regn. Jeg er udsendt af en humanitær organisation, som er finansieret af en offentlig interessegruppe, for at udføre etnografisk forskning af en ny type fester. Så snart jeg er ankommet ryger jeg lidt 'kiutl', et euforiserende stof, et 'telepatisk narkotikum fra det høje nord', som er særdeles nyttigt ved

denne slags opgaver. Jeg slentrer af sted og følger mængdens bevægelser frem og tilbage i mudderet. Fra tid til anden finder jeg en planke at danse på for ikke at miste mit fodtøj. Det regner uden ophold, og jeg går over mod hangaren for at komme i tørvejr. Jeg stiller mig nede i bunden af bygningen i nærheden af en pige på omkring de tyve, som er i forbindelse med det 'Store Alt' for første gang. Jeg venter på, at hendes indre stemme fortæller mig sin historie:

'Efter timers infernalsk rejse er vi nu kommet til en uhyggelig hangar, tu-

sind mil fra alting. For mig ser hangaren ud som en enorm, vibrerende æske af lærred, hvorfra der strømmer lys og lyd. Midt i den ventende kø, omgivet af fremmede mennesker, som ser ud til at være fuldstændig på det rene med, hvorfor de er her, bliver jeg pludselig bange for ikke at kunne finde dem, jeg kom med, og som jeg nærmest ikke kender. Jeg er også bange for at blive mast af alle disse mennesker. Jeg venter. Det regner. Jeg følger generet de andre, indtil vi kommer ned til bunden af hangaren. En af dem giver mig højtideligt en pille og en flaske vand. Jeg sluger pillen

'Kiutl er et bevidsthedsudvidende stof, et telepatisk narkotikum fra det høje nord, som 'voors'erne' indsmuglede i syden. Det var meget eftertragtet i fællesskabet 'Massebôth', men for regeringen var telepati synonymt med anarki, og planten blev forbudt'.
A.A. Attanasio¹

uden at bede om yderligere forklaring og sender vandflasken videre. De ler og giver sig til at danse midt blandt alle de andre. Jeg bliver stående med hænderne i lommerne. Jeg er genert over ikke at danse, men ingen ser ud til at tage notits af det. Klokkeren er 2.30, og jeg forsøger at finde mig i det uundgåelige, for vi skal ikke afsted herfra før kl. 6.

Han, som har givet mig pillen, kigger på mig og spørger, om jeg er ok. Faktisk er jeg ved at have det lidt varmt. Jeg prøver at gå, og mine ben føles lette og samtidig vattede. Jeg venter lidt, jeg observerer menneskene. Faktisk er det slet ikke så galt, og musikken er heller ikke så aggressiv. Ja, musikken altså. Jeg har mere og mere lyst til at tage jakken af. Mine skridt er endnu lettere, og musikken trækker mig til sig og får mine arme til at løsne sig fra kroppen. Jeg finder mine tre kammerater igen. Vi har alle fire det samme smil om munden, en ny energi har bortvejret min trang til at sove. Uden egentlig at have det i sinde begynder jeg at danse, uden at tænke, blot ved at lade mig føre af musikken. Det er en ny verden, en ny dimension, en anden skala. Hoppe og springe, bevæge sig, hele kroppen i bevægelse, følge først én så en anden rytme, løbe, og først og fremmest trække vejret, trække det ind i fulde drag. Midt i den dansende mængde har jeg følelsen af at have et uendeligt dansegulv til rådighed.

Indimellem mærker jeg tydeligt effekten af rusmidlet, som trækker mig ind i musikken, ind i sine spiraler, mod sine højder og dybder. Det forekommer mig, at jeg aldrig har lyttet til noget andet, at jeg aldrig har været så nær ved Lyden. Mine ben er blot en manifestation af denne rytme, som kommer fra Jorden. Jeg er ét med Altet og Alle, og det er vidunderligt at se de andre danse. Lysene. Tøjet understreger deres vilde bevægelser, robotagtige eller frigjorte. Jeg hører fløjten, jubelråb, jeg ser arme løfte sig, anspændte kroppe, der springer. Blikkenes dybde og intensitet giver mig en svimlende fornemmelse, et vældigt pust af velvære, som hindrer mig i at tale og får mig til at kommunikere min glæde over at de er i live gen-

nem dansen. En kæmpe rengøring har fundet sted i mit hoved, der ikke lader andet tilbage end lysten til at være her i dette øjeblik snarere end noget som helst andet sted, fordi Her sker der noget, Her sker det egentlige. Der sker en masse små udvekslinger med fremmede, som alligevel ikke er fremmede. Og pludselig er der næsten ikke nogen tilbage, en dør er åben, det er allerede dag. Jeg fryser lidt, jeg danser stadig, og det kan slet ikke komme på tale at musikken skal standse. En eller anden siger, at klokken er 9 om morgenen, men det kan jeg ikke tro.²

'Det er som en åbning i hovedet, som lader alt sive ud', sagde en ravearrangør til mig for nylig. En autonom helt ind til marven, samfundskritiker og humanist; nu forstår jeg bedre, hvad det handler om. Men nok om det. Nær indgangen mener jeg at have set tre unge mænd, som var en smule mere 'nede på jorden'. De har en hund og ser gnavne ud. Jeg stiller mig i nærheden af ham, som ser mest rolig ud. Velkømt hår, Lacoste skovmandsjakke, hvide jeans smurt ind i mudder, uidentificerbare sko. Med hænderne i lommen ser han på de teknofikserede unge med et bedrøvet udtryk, mens hans to venner diskuterer livligt.

'Vi har solgt ecstasy i et godt stykke tid. Det sælger næsten lige så godt som hash. Jeg havde lyttet til tekno, men aldrig været til 'teknovaal', som de kalder det. Her kan man i hvert fald sælge og måske ligefrem få fat i et par damer, vi får se. Da vi kom, var her aldeles rædselsfuldt. Vi var nødt til at gå langt, før vi kom frem, og til hvad? Til tonsvis af mudder, hvor en masse lastbiler sad fast. Og det regner og ser ikke ud til at ville stoppe, man kan ikke se noget, det her er langt ude på bøhlandet. De her folk er klædt som fattigrøve, selvom de har masser af penge. Men hvad er det for mennesker? Her kommer de og bliver totalt høje på et sted, der simpelthen bare er klamt, med pansere over det hele og pølsesælgere, som virkelig må score kassen. Og selvfølgelig vælger jeg lige netop den dag til at købe nye bukser

og nye støvler. Og selvfølgelig skulle de være hvide. Fandens. Det lykkedes os at nappe nogle smøger og noget mad i en bil, som vi ikke engang kunne få til at starte. Og de to andre, som nu har en skyder, hvordan skal jeg holde dem i skak? Nå, det skider jeg på, de kan bare rende rundt i skoven og overfalde folk, hvis de vil; jeg bliver ikke sammen med dem, hvis det går over gevind... For mig er tekno forbundet med ecstasy. Det, der er godt ved tekno, er, at man kan komme anstigende ti fyre, man behøver ikke at følges med nogen, man kan komme i joggingsko uden at blive smidt ud, og så er det rigtigt, at man oven i købet kan få lov til at beruse sig sanseløst. For mig er teknoen trods alt bare musik, der tilskynder til at gå totalt amok. Til raves har jeg svært ved at kommunikere med folk, først og fremmest fordi musikken er for høj, og fordi den slags musik stresser mig. Og så kan jeg ikke lide at danse sjusket; de danser alle sammen rodet og tilfældigt, de hengiver sig til musikken, det er uskønt. Og så kan jeg ikke lide den dystre stemning. Jeg finder det dystert og usundt. Det er rigtigt, at masser af folk fester og hygger sig; det er rigtigt, at de tager masser af risici ved at organisere en teknoval. De gør det gratis, men når alt kommer til alt, er det så af kærlighed til musikken? Det er vist især af kærlighed til at smide alle hæmninger. Hvad vil de folk, hvad søger de? Det forstår jeg ikke. Selv om de har positive ideer, så tror jeg, at den slags fester fører de unge i fortabelse. Fordi de mere end noget andet lukker sig inde, de gemmer noget, tror jeg. Og så fører det ikke til noget... I hvert fald så tror jeg, at vi virkelig udgør en generation, som går planken ud, og jeg spørger mig selv, hvad det så fører til? Det er rigtigt, at man lærer af at gå ud til det yderste overdrev, du lærer noget om mennesker, om dig selv, og det er også vigtigt, men...³

Jeg går mod udgangen for at se på en stand tilhørende Læger Uden Grænser, som selv på lang afstand ser ud til at være overfyldt. Jeg varmer mig ved et bål. En pige, som ser ud til at være trådt direkte ud af

en Mad Max film, vasker sin hunds poter. En ung fyr, helt klædt i kasketøj, ruller i ro og mag en joint ved siden af dem. Hans frisure ligner mongolernes i filmen 'Freaks' af Tod Browning: barberet hoved med en hestehale forankret øverst på isen. En anden teknofreak siger i forbifarten til ham: 'Virkelig cool, din frisure', og han svarer i en sarkastisk tone: 'Ja, den har jeg, fordi jeg søger arbejde'. Så går han tilbage til sin indre monolog:

'Så snart jeg har fået udbetalt bi-standspenge køber jeg et folkevognsbrød, så er det slut med at spille nar i det her forpulede samfund; vi bygger et lydanlæg og tager afsted på landevejene. Det er min personlige vej, og jeg er ikke alene. Man kan kæmpe imod, man kan forsvare sig mod dette system. Organiserer FESTER, det er den bedste måde at fortælle det til folk på, at bevise over for dem, at Alt Kan Lade Sig Gøre, at man kan forblive uhåndgribelig og levende... Sådan kan vi også overleve'.⁴

Jeg bevæger mig over mod de forskellige stande med skadesreduktions-tilbud. Der er lang kø ved test-standen. En af de festende, der er godt stiv i blikket, leder efter metronen, en anden klager over, at vandet er ved at gå, og endnu én er helt grøn i ansigtet og hævder, at han har taget GHB uden at vide det. En eller anden forklarer ham, at nej, det kan ikke passe, selvom en tv-kanal netop har udsendt en dokumentarisk beretning om 'voldtægtsstoffet' og hævdede, at det franske marked er oversvømmet. De professionelle på området har indtil videre ikke fundet noget som helst spor af GHB til raves.

Grupper af folk har samlet sig omkring et bål, drikker te og diskuterer stilfærdigt. En læge og en aktiv bruger, begge omkring de fyrre, betragter hurlumhejet, mens de spiser morgenmad siddende komfortabelt på et bord, der står op mod en lastbil. Jeg anbringer mig tæt på dem efter at have røget endnu en smule

'kiutl' for bedre at opfange deres tanker, deres version af historien:

'Ecstasy blev i begyndelsen (dvs. i slutfirserne) opfattet som det 'sikre' stof, der gjorde folk udadvendte og gav sansindtryk, som man aldrig før havde oplevet. Og det var helt ufarligt. Dets image var dengang meget langt fra det billede, man havde af en narkotikabrunder som afhængig, syg eller kriminel. Raves blev hurtigt udbredt i Europa og i Frankrig. I 1995 gik priserne ned som følge af nye produktionsformer, som også medførte en kraftig forringelse af stoffets kvalitet. Mens kemikerne, for at omgå lovgivningen, begyndte at fabricere molekyler, som ikke stod opført på listen over narkotika, begyndte dealerne at sælge tvivlsomme medikamenter under navnet ecstasy.

Hollænderne var de første til at kvalitetssteste ecstasy. I Frankrig kom der i midt-90'erne fokus på den nærmest totale mangel på lægefaglig information om de syntetiske stoffer, i 1997 blev Mission Rave oprettet inden for Læger i Verden, og man begyndte at teste ecstasypiller:

'Vores mål er at udsprede så objektiv en information som muligt om disse stoffers beskaffenhed, deres virkning, samt den risiko, som overdreven brug medfører (ift fysik og psyke). Nogle mener, at det at informere er det samme som at banalisere. Vi mener, at det at informere er at opdrage og give folk mulighed for at træffe et ansvarligt valg. Fornægtelsen af et fænomen eller tilsløringen af det er ikke en holdbar tilgang, når man taler om forebyggelse'.⁵

Jeg går væk fra standen for at tænke i fred og sætter mig på en lille bakke med udsyn over hele festen. Bakken giver ly til et par neo-punkere, der sover sødt. Langt borte kan jeg se søndag-morgen cyklisterne, som stopper op for at se på optrinet, aldeles lamslåede.

Teknofolket har en fuldstændig afslappet holdning til brugen af stimulerende stoffer – de værdsætter rusen og er helt åbne om det. Den mere og mere mediedækkede teknoscene er således endt med at

blive den 'åbne scene' for forbrug – den synlige del af isbjerget, med alle disse nye 'afhængigheder' i form af doping og overforbrug af en vrimmel af medikamenter, både euforiserende og det modsatte; alt sammen med henblik på at optimere ydeevnen på det seksuelle, fysiske, professionelle, følelsesmæssige og/eller sociale område. Jeg forsøger at få et indblik i de offentlige myndigheders holdning til alt dette. Desværre hjælper 'kiutl'en' mig ikke her.

Foruroliget af disse tanker får jeg øje på et tårn, som dominerer området. Opslugt af min egen færden havde jeg endnu ikke løftet hovedet for at integrere denne bygning i sceneriet. Inde fra dets kabine har observatøren et panoramisk udsyn over hele festivalen. Observatører på jorden, udstyret med notesbøger, mikrofoner og kameraer giver manden i vagttårnet besked minut for minut om hvad der sker. Men hvad er hans opfattelse? Hvad viser deres kursændringer, denne uigen-nemsigtighed? Angst for afvigelser? Økonomiske bekymringer? En vildfaren demagogi? Simpel forlegenhed eller ligegyldighed? ■

Denne artikel kan læses i original version: Rien de nouveau sous le hangar? Revue Vacarme n°28. 2004.

Oversættelse og redigering: Sébastien Tutenges. Læs mere om og af Astrid Fontaine i Tutenges artikel i STOF nr. 7 på www.stofbladet.dk og på www.editions-eres.com/auteurs/12202-astrid-fontaine.htm

REFERENCER

- 1 Attanasio, A.A.: Radix, ed. Laffont, R. 1983.
- 2 Skriftlig meddelelse fra anonym 19-årig. 1993.
- 3 Mundtlig meddelelse fra anonym 22-årig. 1997.
- 4 Mundtlig meddelelse fra anonym 25-årig. 1998.
- 5 Citat fra Médecins Du Monde. 1997.

Fakta om tekno

CASPAR SCHLIEWE & SÉBASTIEN TUTENGES

Teknomusikken opstod i 1980'ernes Detroit i USA. Den er karakteriseret ved sine elektroniske lyde og kraftige basgang: monoton og foruroligende for nogle, opløftende og fortryllende for andre. Teknomusikken og dens tilhængere har mødt stor modstand i mange lande. Musikforskeren Graham St. John argumenterer således for, at teknobevægelsen har været udsat for en grad af kriminalisering og repression, der ikke tidligere har været overgået nogen ungdoms- og dansekultur. Det er formentlig gået mest voldsomt for sig i USA, hvor ordensmagten har anvendt peberspray, knipler og andre voldsmidler til at lukke og slukke mangan en teknofest.

I Frankrig begyndte teknokulturen at vinde udbredelse i 1989. Det startede med mindre fester, der især tiltrak unge fra homomiljøet. Folk mødtes i kældre, på flodpramme og på andre lignende ikke-kommercielle lokaliteter. I de tidlige 90'ere voksede teknokulturens popularitet, og der blev afholdt fester med flere tusinde deltagere. Som det tidligere havde været tilfældet i bl.a. USA og England, så fattede de franske medier stor interesse for fænomenet. Der gik forlydender om, at teknofolket proppede sig med Ecstasy. Historierne om ekstatiske unge solgte godt – også dengang – og en mediestorm drev hen over landet. Bekymringen bredte sig til politiske kredse. Hemmelige teknofester blev forbudt. Ordensmagten blev sat ind.

I Danmark eksisterer der ikke nogen lovgivning, der forbyder hemmelige teknofester. I de tilfælde, hvor myndighederne opdager en hemmelig fest, lukkes de ofte ned uden retslige konsekvenser. Der har dog været én retssag i Danmark. Den fandt sted i 2003 i forbindelse med et teknoarrangement, der blev

afholdt på Amager Fælled i et fredet fuglereservat. Tre personer blev tiltalt. Sagen var principiel, og den er os bekendt den eneste danske retssag af sin art.

En politimester rejste tiltalen mod arrangørerne, da en skovfoged mente, at teknofesten havde en uheldig indvirkning på fuglenes ynglesucces. Politimesteren anså sagen for at være så vigtig, at han valgte selv at føre den. Målet var at få de anklagede dømt for brud mod naturbeskyttelsesloven, hvilket indebærer at miljøministeren fastsætter bødestørrelsen. Det skal nævnes, at Amager Fælled i en længere periode havde lagt grund til uanmeldte teknofester, og politimesteren ønskede at sætte en effektiv stopper for dette. Udfaldet på sagen blev, at de anklagede måtte betale en mindre bøde samt nogle af sagsomkostningerne i henhold til en bestemmelse i bekendtgørelsen om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen. I bekendtgørelsen fastslås det, at man skal bede om ejerens tilladelse til at organisere aktiviteter, hvis deltagerantallet overstiger 30 personer. Deltagerantallet til selve festen blev anslået til at være omkring 100–200 personer.

De tiltalte måtte således betale et vist beløb, men blev i øvrigt frikendt, da dommeren mente, at anklageren ikke havde bevist, at musikken fra festen skulle have mindsket fuglenes yngleevne. Vil man læse mere om teknokultur, kan vi anbefale Graham St. Johns *Technomad: Global raving countercultures*, der er udgivet i 2009 på forlaget Equinox.

KILDER

Udskrift af dombogen, S 547/2003, Tårnby ret.

Udskrift af retsbogen, S 483/2003, Tårnby ret.

Naturbeskyttelsesloven §89; jf. § 27 samt bekendtgørelse nr. 842 af 4. september 2000 om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen § 31; jf. § 20, stk. 1 og § 29, nr. 9.